

Täysistunto

Tiistai 29.3.2016 klo 13.59—15.52

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 131/2015 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 2/2016 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

15.38 **Kari Kulmala ps:** Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan ajokorttilakia muutettavaksi, ja mielestäni esitys on tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen.

Monesti uutta ajokorttia joudutaan hakemaan esimerkiksi ajokortin varastamisen tai nimemuutoksen vuoksi. Tämän esityksen mukaan kaksoiskappale, kuten muukin ajokortti, annettaisiin vain 5 tai 15 vuoden määräajaksi ajokorttiluokasta riippuen, mikä pääsääntöisesti on järkevää ja perusteltua. Erityisesti ammattikuljettajien kohdalla olisi mielestäni voitu tehdä poikkeus. Ajo-oikeuden uusiminen 5 vuoden välein heille on tarpeetonta. Vaadittavien ja riittävien kuljettajan terveydestä kertovien lääkärintodistusten pitäisi riittää. Liikennelääketiede tulisi nostaa muutenkin siihen asemaan, mikä sille kuuluu.

Jos ajatellaan esimerkiksi kuolonkolareita ja Liikennevakuutuskeskuksen tilastoja, niin jo vuonna 2014 olivat terveysriippuvaiset onnettomuudet nousseet huippuunsa: sairaus- ja tajuttomuuskohtaukset 21, itsetuho 17, alkoholi 17 ja nukahtaminen 8 prosenttia, ajoneuvo- ja havainnointivirheet ynnä muut noin 10 prosenttia. Eli kuolonkolareissa kuljettajan terveydentilalla näyttäisi olevan erittäin suuri merkitys. Näitä asioita ei esimerkiksi automaattisella tai perinteisellä liikennevalvonnalla saada muutettua, ei edes tällä esityksen mukaisella ajokorttilain muutoksella. Siten liikennelääketiede on todella ratkaisevassa asemassa katsottaessa tästä eteenpäin liikenneturvallisuustyön kehityslinjoja, ja sitä tulisi edelleen kehittää.

Tänä vuonna esimerkiksi Pohjois-Karjalan maakunnassa on sattunut kuolonkolareita jo neljä. Liian moni näistä onnettomuuksista vaikuttaa joka vuosi myös tahalliselta teolta. Pahinta aikaa näyttäisi olevan kevät. Kun mahla alkaa valua koivusta ja valo lisääntyä, niin itsetuhoisuus liikenteessä lisääntyy. Luulisi, että kevät on ihmisen parasta aikaa. Sitä se ei kuitenkaan kaikille ole.

Liikenteessä tehtyjen itsemurhien vuosittainen määrä on pysynyt samana, vaikka itsemurhat muuten ovatkin vähentyneet. Liikennevakuutuskeskuksen onnettomuustutkintalautakuntien mukaan keskimäärin 10 prosenttia vuosittain kuolemaan johtaneista onnettomuuksista on tahallaan aiheutettu. Uskon, että näitä tapahtumia on paljon enemmän, mutta

Pöytäkirjan asiakohta PTK 28/2016 vp

niitä ei haluta tilastoida itsemurhiksi ihan vain omaisten vuoksi. Itsemurhien vähentämiseksi liikenteessä ei ajokorttilain muutos tällaisenaan tuo paljon muutosta.

Arvoisa puhemies! Uusia määräaikoja sovelletaan tulevassa ajokorttilaissa myös siitä riippumatta, miten kauan aikaisemmin myönnetty ajokortti olisi ollut voimassa. Ajokortteja joudutaan siten jatkossa uusimaan nykyistä useammin, ja tämä aiheuttaa ylimääräistä vaivaa ja lisäkustannuksia näiden korttien haltijoille. Ajokortin saaminen maksoi aikaisemmin 42 euroa ja tulevaisuudessa toivottavasti esityksen mukaisesti vain 20 euroa. Tämä ei kuitenkaan ole hallituksen tavoittelemaa norminpurkutalkoota.

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi on esityksen mukaan kehittänyt toimivan ja hakumenettelyä joustavoittavan sähköisen palvelun ajokorttien hakemista varten. Toivoo tietenkin sopii, että tämä sähköinen palvelu pelaa paremmin kuin Maaseutuvirasto Mavin sähköinen järjestelmä Hyrrä, jonka kehittämiseen on laitettu jo yli 5 miljoonaa euroa, eikä se vielääkään toimi kuin hakemuksien vastaanottamisessa. Jos Trafin sähköinen järjestelmä toimii, kuten kaikki toivomme, ei palvelua käytettäessä hakumenettelyn aikana ole lainkaan tarpeen käydä ajokortin myöntävän viranomaisen luona, ja tämä on erittäin myönteinen asia. Uuden ajokortin tulisi myös kelvata virallisena henkilöllisyyden osoittavana asiakirjana, mitä se ei tällä hetkellä ole.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 131/2015 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.